

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTRO
ĮSAKYMAS

DĖL VETERINARINĖS MEDICINOS STUDIJŲ KRYPTIES REGLAMENTO
PATVIRTINIMO

2006 m. sausio 19 d. Nr. ISAK-104
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos aukštojo mokslo įstatymo (Žin., 2000, Nr. 27-715; 2005, Nr. 85-3136) 42 straipsnio 2 dalimi,

1. Tvirtinu Veterinarinės medicinos studijų krypties reglamentą.

2. Pavedu aukštosioms mokykloms iki 2006 m. gruodžio 31 d. suderinti jų vykdomas veterinarinės medicinos studijų krypties studijų programas su šiuo įsakymu patvirtintu Veterinarinės medicinos studijų krypties reglamentu.

ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTRAS

REMIGIJUS MOTUZAS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos švietimo ir
mokslo ministro 2006 m. sausio 19
d. įsakymu Nr. ISAK-104

VETERINARINĖS MEDICINOS STUDIJŲ KRYPTIES REGLAMENTAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Veterinarinės medicinos studijų krypties reglamentas taikomas veterinarinės medicinos studijų krypties neuniversitetinių ir vientisųjų universitetinių studijų (toliau vadinama - veterinarinės medicinos studijos) programoms. Šio reglamento paskirtis yra:

1.1. padėti aukštosioms mokykloms rengti ir vertinti studijų programas;

1.2. orientuoti ekspertus, kurie vertina studijų programas;

1.3. orientuoti profesines asociacijas, kurios teikia profesines kvalifikacijas;

1.4. informuoti studentus ir darbdavius apie įgyjamą aukštąjį išsilavinimą.

2. Veterinarinės medicinos studijų kryptis priklauso biomedicinos mokslų studijų sričiai, krypties kodas 12B1.

3. Baigus vientisąsias universitetines veterinarinės medicinos studijas, įgyjamas veterinarijos magistro laipsnis ir (ar) veterinarijos gydytojo kvalifikacija, išduodamas magistro arba aukštojo mokslo diplomas. Baigus neuniversitetines veterinarinės medicinos studijas, įgyjamas aukštasis išsilavinimas ir veterinarijos felčerio profesinė kvalifikacija, išduodamas aukštojo mokslo diplomas.

4. Vientisųjų universitetinių veterinarinės medicinos studijų programos, kurią baigus suteikiama tik veterinarijos gydytojo kvalifikacija, apimtis - ne mažesnė kaip 180 kreditų; vientisųjų universitetinių veterinarinės medicinos studijų programos, kurią baigus suteikiamas magistro laipsnis, apimtis yra 200-240 kreditų; neuniversitetinių veterinarinės medicinos studijų programos apimtis - ne mažesnė kaip 120 kreditų. Veterinarinės medicinos studijų forma gali būti tik dieninė.

5. Pagrindinės priėmimo sąlygos:

5.1. ne žemesnis kaip vidurinis išsilavinimas;

5.2. bendrojo lavinimo mokykloje turėtų būti pasirinkti šie mokomieji dalykai - biologija ir chemija.

6. Pagrindiniai veterinarinės medicinos studijų tikslai:

6.1. suteikti žinių ir gebėjimų, reikalingų darbui su veterinarija susijusiose srityse;

6.2. išugdyti poreikį domėtis naujais veterinarijos mokslo pasiekimais, pasaulinėmis bei europinėmis veterinarijos raidos tendencijomis;

6.3. išugdyti gebėjimą savo profesinę veiklą sieti su kitų šalių vidaus rinkos erdve ir jos galima įtaka bei pavojais, susijusiais su gyvūnų ligomis ir gyvūninių maisto produktų sauga;

6.4. išugdyti gebėjimą išlaikyti profesinę kompetenciją per visą darbo veiklos laikotarpį, tobulinant kvalifikaciją.

II. REIKALAVIMAI STUDIJŲ PROGRAMOMS

7. Veterinarinės medicinos studijų programa turi užtikrinti reikiama bazinį veterinarinės medicinos išsilavinimą, kuris atitiktų Europos Sąjungos dokumentais nustatytus kriterijus.

8. Kiekviena programa (jos turinys ir vykdymas) turi užtikrinti, kad absolventas bus sukaupęs pakankamą dalykinių žinių (šio reglamento 9 punktą), gebės išsiaiškinti su veterinarine medicina susijusius reiškinius (šio reglamento 10 punktą), gebės taikyti veterinarinę mediciną praktinėje bei profesinėje veikloje (šio reglamento 11 punktą), mokės veikti ne vien su veterinarine medicina susijusiose srityse (šio reglamento 12 punktą). Šis skirstymas į šio reglamento 9, 10, 11 ir 12 punktus yra sutartinis.

9. Žinios:

9.1. pagrindinė veterinarinės medicinos terminija lietuvių ir lotynų kalbomis;

9.2. gyvūnų organizmo struktūra ir funkcijos; ląstelės sandara ir ląstelėje vykstantys biocheminiai procesai;

9.3. gyvūnų organų ir organizmo sistemų morfologiniai ir funkciniai pakitimai;

9.4. klinikiniai, laboratoriniai analizės metodai, tarp jų - molekuliniai biologiniai metodai;

9.5. gyvūnų užkrečiamosios ir neužkrečiamosios ligos, ligos etiologija, patogenezė, morfologiniai pakitimai, diagnostika, gydymas, profilaktikos žinios; bendrosios gyvūnų ir žmonių ligos;

9.6. vaistinės medžiagos, jų veikimas, farmakodinamika, farmakokinetika ir farmakopatologija, suderinamumas ir sąveika;

9.7. gyvūnų auginimo ir laikymo technologijos;

9.8. gyvūnų reprodukcijos fiziologija ir endokrinologija, genetika ir selekcija;

9.9. pašarų, gyvūninių žaliavų, maisto produktų sanitarija ir sauga;

9.10. reikalavimai gyvūnų gerovei, gyvūnų gerovės ir jų apsaugos teisiniai pagrindai;

9.11. teisinės veterinarijos normos ir profesinė etika;

9.12. gyvūnų organizmo ir patologinių procesų pažinimas ultrastruktūriniu lygiu;

9.13. naujausių veterinarijos mokslų teorijų žinojimas, jų sistematiškas supratimas ir aiškinimas.

10. Pažintiniai gebėjimai:

10.1. mokėjimas pažinti ir analizuoti naujas problemas bei planuoti jų sprendimo būdus;

10.2. informacijos ir duomenų vertinimo, skaičiavimo ir analizės gebėjimai;

- 10.3. mokėjimas vertinti ir taikyti naujas technologijas;
- 10.4. naujų ir reikšmingų studijų srities mokslinių tyrimų ir plėtros problemų išmanymas;
- 10.5. gebėjimas kritiškai vertinti ir taikyti teorines ir praktines naujoves;
- 10.6. mokėjimas įvertinti tyrimų rezultatus ir nustatyti jų patikimumą.
11. Praktiniai gebėjimai:
  - 11.1. saugaus darbo su gyvūnais ir gyvūninėmis medžiagomis įgūdžiai;
  - 11.2. gebėjimas suvokti ir įvertinti ligos epizootinę situaciją;
  - 11.3. gebėjimas atlikti užkrečiamųjų ligų profilaktiką;
  - 11.4. mokėjimas teikti akušerinę pagalbą;
  - 11.5. gydytojo paskirtų gyvūnui vaistų sušvirkštimo ir sugirdymo įgūdžiai;
  - 11.6. veterinarinio sanitarinio darbo gyvulininkystės objektuose, skerdyklose, maisto produktus perdirbančių įmonių, turgaviečių, žaliavų sandėliuose įgūdžiai;
  - 11.7. eksportuojamų ir importuojamų gyvūnų ir gyvūninių produktų veterinarinių tikrinimų įgūdžiai;
  - 11.8. gebėjimas pažinti maisto produktus bei žaliavas ir jas tirti;
  - 11.9. gebėjimas taikyti gyvūnų gerovės, globos ir laikymo taisykles;
  - 11.10. gebėjimas paimti pašarų bei vandens mėginius bei iširti jų kokybę; gebėjimas paimti gyvūninės ir negyvūninės kilmės mėginius ir atlikti kiekybinius bei kokybinius tyrimus;
  - 11.11. asistavimo įgūdžiai veterinarinės gydytojų operacijos metu ir nesudėtingų operacijų atlikimo įgūdžiai;
  - 11.12. gebėjimas parinkti gyvūnų auginimo ir laikymo technologijas;
  - 11.13. mokėjimas derinti gamtos apsaugos keliamus reikalavimus su gyvulių auginimo ir laikymo technologijomis;
  - 11.14. gebėjimas savarankiškai atlikti tyrimus, kūrybiškai taikyti metodus, vertinti tyrimų rezultatus, nustatyti jų patikimumą;
  - 11.15. mokėjimas diagnozuoti gyvūnų ligas taikant klinikinius, morfologinius ir laboratorinius tyrimus;
  - 11.16. užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir likvidavimo įgūdžiai;
  - 11.17. sergančių gyvūnų gydymo įgūdžiai;
  - 11.18. gebėjimas įvertinti gyvulininkystės objektų, skerdyklų, maisto produktus perdirbančių įmonių, turgaviečių, žaliavų sandėlių veterinarinę sanitarinę būklę; įvertinti maisto produktų kokybę ir saugą;
  - 11.19. mokėjimas atpažinti sergantį gyvūną, gyvūnų ligų klinikinius požymius, atlikti laboratorinius tyrimus;
  - 11.20. gyvūnų gerovės reikalavimų laikymosi kontrolės įgūdžiai;
  - 11.21. pašarų ir vandens kokybės įvertinimo įgūdžiai;
  - 11.22. gebėjimas taikyti naujausias technologijas, tyrimo ir ligų diagnostikos bei gydymo metodus veterinarinėje praktikoje;
  - 11.23. gebėjimas taikyti praktinėje veikloje naujausias tos šakos mokslo teorijas, metodus ir technologijas.
12. Perkeliamieji gebėjimai:
  - 12.1. studijavimo įgūdžiai, kurie reikalingi nuolatiniam profesiniam savęs ugdymui;
  - 12.2. profesinių problemų sprendimo įgūdžiai, susiję su kokybine ir kiekybine informacija;
  - 12.3. gebėjimas ieškoti informacijos, panaudojant literatūrą,

duomenų bazes ir kitus informacijos šaltinius;

12.4. laiko planavimo, tvarkymo bei organizaciniai įgūdžiai;

12.5. bendravimo su žmonėmis ir organizacijomis bei veiksmingo darbo komandoje įgūdžiai;

12.6. mokėjimas dalykines žinias taikyti sprendžiant kokybinius ir kiekybinius žinomo ir nežinomo pobūdžio uždavinius;

12.7. mokėjimas analizuoti ir apibendrinti informaciją, rizikos ir pokyčių valdymo išmanymas;

12.8. gebėjimas naudotis teisiniais ir norminiais dokumentais;

12.9. mokėjimas moksliškai ir praktiškai vertinti teorines ir praktines veterinarijos naujoves platesniame kontekste;

12.10. gebėjimas savarankiškai atlikti tyrimus kūrybiškai taikant žinomus analizės metodus;

12.11. metodų taikymo ribų žinojimas.

13. Veterinarinės medicinos studijų programų rengėjai ir jų vykdytojai turi žinoti, iš kurių dėstomųjų dalykų studentai įgis žinių, mokėjimų bei įgūdžių, išvardytų šio reglamento 9-12 punktuose.

14. Gebėjimų grupės, nurodytos šio reglamento 9.12-9.13, 10.5, 10.6, 11.15-11.23, 12.9-12.11 punktuose, yra būtinos tik vientisųjų universitetinių studijų absolventams; o kitus šiame reglamente nurodytus gebėjimus turi įgyti visi absolventai, skiriasi tik šių gebėjimų pobūdis: vientisųjų universitetinių studijų absolventams labai svarbu įgyti nuodugnių fundamentinių žinių ir pažintinių gebėjimų, o neuniversitetinių studijų absolventams - stiprių praktinių gebėjimų.

III. STUDIJŲ PROGRAMŲ SANDARA

15. Bendrojo lavinimo daliai skiriama ne mažiau kaip 7 procentai studijų programos apimties - tiek vientisųjų universitetinių, tiek neuniversitetinių studijų. Šią dalį turi sudaryti filosofijos, pasaulėžiūros dalykai, kiti humanitariniai dalykai, socialinių mokslų dalykai. Bendrojo lavinimo dalies studijų privalomieji ir pasirenkamieji dalykai gali būti filosofija, sociologija, civilizacijų istorija, informatika, ekonomika, lietuvių kalbos kultūra, užsienio kalbos (tik profesinės kalbų vartosenos tobulinimas).

16. Vientisųjų universitetinių studijų programose studijų pagrindų daliai skiriama ne mažiau kaip 80 kreditų. Šią dalį sudaro daugiausia biomedicinos bei fizinių mokslų srities dalykai. Turi būti studijuojama: anatomija (įskaitant histologiją ir embriologiją) ir fiziologija, imunologija, mikrobiologija, virusologija; biochemija, įskaitant klinikinę biochemiją; farmakologija ir farmacija, chemija, fizika, zoologija, botanika, genetika, ekologija ir gamtosauga, toksikologija, bendroji higiena, gyvūnų produkcija, gyvūnų etologija ir apsauga, pašarų biochemija ir mityba, veisimas ir biometrija, lotynų kalba, statistiniai metodai biologijoje.

17. Neuniversitetinių studijų programose studijų pagrindų daliai skiriama ne mažiau kaip 40 kreditų. Turi būti studijuojama: anatomija ir fiziologija, organinė chemija ir biochemija, farmakologija ir receptūra, gyvulininkystė ir zoohigiena, bitininkystė ir bičių ligos, gyvūnų etologija ir sauga, gyvūnų gerovė, patologija, lotynų kalba.

18. Vientisųjų universitetinių studijų programose specialaus lavinimo dalis sudaro ne mažiau kaip 40 procentų programos apimties. Į šių studijų specialaus lavinimo dalį turi įeiti profesinė praktika ir baigiamasis darbas. Specialaus lavinimo dalykai: akušerija, veterinarinė patologija, parazitologija,

radiologija, klinikinė veterinarinė medicina ir chirurgija, veterinarinė profilaktika, bičių ligos, valstybinis veterinarinio darbo reglamentavimas ir visuomenės sveikata, veterinarijos teisės aktai ir teismo veterinarija, propedeutika ir terapija, reprodukcija ir reprodukcijos sutrikimai, epidemiologija, maisto higiena, gyvūninių maisto produktų inspekcija ir kontrolė, maisto gamybos technologija, vadyba ir rinkodara, profesinė etika.

19. Neuniversitetinių studijų programose specialaus lavinimo dalis (apimanti ir specializacijas) sudaro ne mažiau kaip 50 procentų visos programos apimties. Specialaus lavinimo dalykai konkretizuoja ir detalizuoja veterinarinės medicinos išsilavinimo kryptį, susieja studentą su pasirinkta konkrečia studijų, mokslo ir profesijos pakraipa. Rekomenduojami šie dalykai: akušerija ir ginekologija, parazitologija, chirurgija, veterinarinė sanitarinė ekspertizė, terapija ir klinikinė diagnostika, veterinarinio darbo organizavimas, mikrobiologija ir epizootologija, specializacijos dalykai.

20. Ne mažiau kaip 5 procentai studijų programos apimties skiriama laisvai studento pasirinktoms studijų dalykams, kurie gali būti ir kitos mokslo ar meno studijų srities, studijuoti toje pačioje ar kitoje aukštojoje mokykloje.

21. Praktinis rengimas turi sudaryti ne mažiau kaip trečdalį neuniversitetinių studijų apimties. Bendra mokomųjų ir profesinės veiklos praktiškų (įskaitant ir baigiamąją) trukmė turi būti ne mažesnė kaip 20 savaičių.

22. Atliekant neuniversitetinių studijų profesinės veiklos praktiką (praktikas) būtina įgyti daugumą šiame reglamente ir studijų programos tiksluose nurodytų žinių ir gebėjimų. Profesinės veiklos praktika atliekama darbo vietoje, panašioje į tas, kurioms rengiamas absolventas: praktinio mokymo ir bandymų centruose, veterinarinėse klinikose, mokomosiose fermose, maisto įmonėse, laboratorijose, mokslinio tyrimo įstaigose, individualiuose ūkiuose, bendrovėse. Praktikos vieta turi būti suderinta su baigiamojo darbo tema.

23. Vientisųjų universitetinių studijų programose turi būti numatytas studentų praktinis darbas gyvūnų skerdimo ir gyvūninio maisto perdirbimo vietose, praktikoms turi būti skiriama ne mažiau kaip 15 savaičių. Būtinios trys praktikos: laboratorinė, maisto higienos ir klinikinė.

24. Kiekvieno programos dalyko studijos baigiamos studento žinių bei įgūdžių vertinimu egzaminuojant studentą arba atestuojant jo atliktą darbą. Vientisųjų universitetinių studijų laikotarpiu studentai laiko, be kitų egzaminų, ir svarbiausių dalykų kompleksinius egzaminus: gyvūnų morfologija, gyvūnų fiziologija, patologija, chirurgija, epizootologija, vidaus neužkrečiamąsias ligas, akušeriją ir ginekologiją, parazitologiją, maisto produktų veterinarinę sanitariją. Šie egzaminai laikomi užbaigus tų dalykų komplekso studijų etapą.

25. Neuniversitetinių studijų programa baigiama studijų rezultatų vertinimu, kurio forma yra baigiamasis egzaminas. Jo tikslas - nustatyti studento įgytų profesinių gebėjimų lygį. Profesinė kvalifikacija yra suteikiama, jei yra išlaikytas baigiamasis egzaminas.

26. Vientisųjų universitetinių studijų programos baigiamajam darbui skiriama ne mažiau kaip 10 kreditų. Kai teikiamas magistro laipsnis, baigiamasis darbas turi būti analitinis, pagrįstas savarankiškais moksliniais ar taikomaisiais tyrimais. Jis negali būti vien aprašomasis, vien apžvalginis. Baigiamuoju darbu studentas turi parodyti savo sugebėjimą ne tik analizuoti pasirinktą temą, vertinti kitų asmenų anksčiau atliktus atitinkamos krypties darbus, sėkmingai atlikti tos krypties

tyrimus, bet ir aiškiai bei pagrįstai formuluoti tyrimų išvadas, aprašyti savo atliktą tiriamąjį darbą.

IV. STUDIJŲ PROGRAMŲ VYKDYMO REIKALAVIMAI

27. Visų studijų programų pagrindas yra kompetentingi ir kvalifikuoti dėstytojai, kurie sudaro bendrą mokslinę aplinką ir rodo pavyzdį studentams. Veiksniai, kuriais remiantis vertinama bendra dėstytojų kompetencija, yra patirtis, sugebėjimas laisvai bendrauti bent viena iš tarptautiniam bendradarbiavimui vartojamų užsienio kalbų, domėjimasis ir aktyvumas kuriant veiksmingus ir pažangius dėstytojų metodus, mokslinės veiklos lygis, pripažinimas profesinėse, mokslinėse ir kitokiose bendrijose, dalyvavimas profesinio lavinimosi programose, profesinis išvalgumas ir asmeninis domėjimasis studentų studijų reikalais.

28. Dėstytojai turi domėtis mokslo naujovėmis, dalyvauti atliekant mokslinius tyrimus, kuriant naujus projektus. Dėstytojai turi tinkamai patarti studentams dėl studijų planų ir karjeros, žinoti ir suprasti kriterijus, kuriais remiantis akredituojamos studijų programos.

29. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro
2008 m. birželio 13 d. įsakymo Nr. ISAK-1716
(nuo 2008 m. liepos 13 d.)
(Žin., 2008, Nr. 79-3131) redakcija

Vientisosiose universitetinėse studijose ne mažiau kaip pusę kiekvienos programos studijų pagrindų ir specialaus lavinimo dalių apimties turi dėstyti docentai arba profesoriai, kurie per pastaruosius trejus metus kasmet dirbo ne mažiau kaip po 128 auditorinio darbo valandas ir per tą laiką paskelbė bent po vieną mokslinį ar metodinį darbą. Specialaus lavinimo dalies dalykus turi dėstyti dėstytojai, turintys ne trumpesnę kaip trejų metų tos mokslinės veiklos patirtį, susijusią su dėstomuoju dalyku.

30. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro
2008 m. birželio 13 d. įsakymo Nr. ISAK-1716
(nuo 2008 m. liepos 13 d.)
(Žin., 2008, Nr. 79-3131) redakcija

Neuniversitetinės studijos turi turėti akademinę ir profesinę personalą savo tikslams įgyvendinti. Ne mažiau kaip 10 procentų neuniversitetinių studijų pagrindų dalies apimties turi dėstyti mokslo laipsnį turintys dėstytojai, kurie per pastaruosius trejus metus kasmet dirbo ne mažiau kaip po 128 auditorinio darbo valandas ir per tą laiką paskelbė bent vieną mokslinį ar metodinį darbą. Daugiau kaip pusę dėstytojų turi turėti ne mažiau kaip trejų metų dėstomo dalyko srities praktinio darbo patirtį, ši patirtis turi būti atnaujinama ne rečiau kaip kas penkeri metai.

31. Baigiamojo darbo vertinimo komisija turi būti sudaroma iš kompetentingų studijų krypties specialistų - mokslininkų, praktikų profesionalų, socialinių partnerių atstovų; komisijos pirmininkas turi būti ne iš tos aukštosios mokyklos, kurios studijų programa yra baigiama; iš fakulteto, kuriame programa vykdoma, gali būti ne daugiau kaip pusė komisijos narių.

32. Sėkmingam studijų programos vykdymui užtikrinti būtina tokia materialioji bazė:

32.1. auditorijos, kuriose vietų skaičius turi būti toks, kad visas paskaitas, išskyrus pasirenkamus dalykus ir specialius kursus, būtų įmanoma skaityti pirmoje dienos pusėje. Auditorijos turi atitikti higienos ir darbo saugos keliamus reikalavimus, jose turi būti šiuolaikinė garso ir vaizdo aparatūra bei demonstravimo priemonės;

32.2. laboratorinė įranga ir aparatūra, būtina specializuotose mokomosiose laboratorijose, stambių ir smulkių

gyvulių klinikose, anatomikumuose, praktinio mokymo ir bandymų centruose, kur laikomos įvairios gyvulių rūšys, selekcinės ir kolekcinės bandos, kur studentams vyksta praktiniai užsiėmimai ar jie vykdo mokslinius tyrimus. Laboratorinės priemonės turi atspindėti siūlomos studijų programos reikalavimus, o laboratorijos turi būti aprūpintos geros kokybės ir tinkamais instrumentais bei prietaisais, kad galėtų veiksmingai funkcionuoti;

32.3. bibliotekos, kuriose turi būti pakankamai biomedicinos srities ir veterinarinės krypties visų dėstomų dalykų vadovėlių, knygų, žurnalų ir kitos literatūros egzempliorių, kurių skaičius turi atitikti studijuojančiųjų poreikius. Turi būti aprūpinta pakankamu skaičiumi kompiuterių su tinkama programine įranga (interneto ryšys su stambesnių bibliotekų duomenų bazėmis, literatūros katalogai, paieškos sistemos), jų skaičius turi patenkinti minimalius lankytojų poreikius;

32.4. kompiuterių skaičius kompiuterinėse klasėse ir mokomosiose laboratorijose turi atitikti studijų programos poreikius. Visi kompiuteriai turi būti su standartiniais tekstų bei grafiniais programiniais paketais, šiuolaikinėmis mokomosiomis programomis.
